

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) ako orgán dohľadu nad dodržiavaním povinností hospodárskych subjektov v zmysle §101a zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 725/2004 Z. z.“) uskutočnila v roku 2017 celoslovenskú kontrolu akciu zameranú na kontrolu diskových kolies.

Cieľom kontroly bolo overiť či sa na trhu SR sprístupňujú, ponúkajú a predávajú diskové kolesá z ľahkých zliatin v súlade s ustanoveniami zákona č. 725/2004 Z. z., ktorých ďalšie požiadavky na diskové kolesá sú konkretizované v EHK OSN č. 124 o jednotnom ustanovení pre homologizáciu kolies pre osobné automobily a ich prívesy (ďalej len „EHK OSN č. 124“). V prípade podozrenia na nebezpečnosť diskových kolies SOI zabezpečila jej overenie skúšaním na odobratých vzorkách akreditovaným laboratóriom. Nakoľko predaj tohto sortimentu sa v značnej miere uskutočňuje aj prostredníctvom internetových predajcov, kontroly boli vykonávané v kamenných a internetových predajniach.

Predmetom kontroly boli diskové kolesá pre cestné vozidlá a prípojné vozidlá s maximálnou hmotnosťou nepresahujúcou 3,5 tony, kategórie M 1, M 1 G, O 1 a O 2 sprístupnené na trhu SR a ponúkané na predaj spotrebiteľom.

Obsahom kontroly bolo označenie diskových kolies informáciami v zmysle predpisu EHK OSN č. 124, značkou typového schválenia prípadne typového schválenia ES alebo homologizačnou značkou zmysle §13a zákona č. 725/2004 Z. z., kontrola schvaľovacej dokumentácie diskového kolesa a overenie ich bezpečnosti.

Výsledky kontroly

Inšpektori SOI vykonali kontroly celkom v 66 prevádzkových jednotkách (ďalej len „PJ“) a vizuálnou kontrolou zistili nedostatky na 62 druhoch diskových kolies v celkovej hodnote 31687,16 €. Nedostatky boli zistené v 24 PJ, čo predstavuje 36% z celkového počtu kontrolovaných PJ. V rámci distribučného reťazca boli vykonané 3 kontroly u zástupcu výrobcu so zistenými nedostatkami v 1 PJ a 63 kontrol u predajcov so zistenými nedostatkami v 23 PJ.

Podrobné informácie o výsledkoch kontrol sú spracované v tabuľke č. 1 a tabuľke č.2.

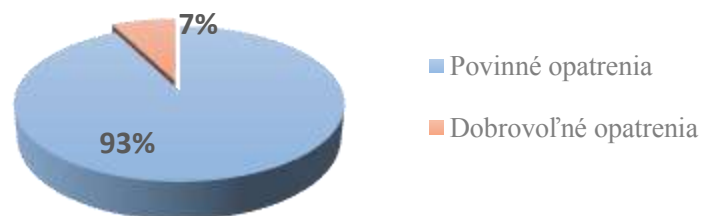
Tabuľka. č. 1.Vizuálna kontrola diskových kolies

Zistené nedostatky	Počet druhov	Hodnota v €
bez správy o homologizácií	1	360
s KBA / bez správy o typovom schválení komponentu MDV SR	1	636
bez schvaľovacej značky MDV/správy o typovom schválení komponentu	59	30 385,16
bez/chybné označenie zálisu kolesa (ET)	1	306
Chýbajúca značka MDV SR na obale Diskových kolies	5	762,93

V prípade 62 druhoch diskových kolies v celkovej hodnote 31 687,16 EUR inšpektori SOI opatrením na mieste zakázali ich dodávku alebo predaj do vykonania nápravy v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z. z.“).

Za nedostatky zistené pri 5 druhoch diskových kolies v celkovej hodnote 762,93 - EUR prijali kontrolované osoby **dobrovoľné opatrenie** na ich odstránenie za nedodržanie povinnosti uviesť na obal diskových kolies značku typového schválenia komponentu udelenú Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja (ďalej len „MDV SR“).

Percentuálny podiel opatrení na ochranu trhu

Percentuálny podiel dobrovoľne prijatých opatrení a uloženie povinných opatrení na zákaz dodávky alebo predaja do vykonania nápravy.

U všetkých desiatich kontrolovaných internetových predajcov, boli zistené nedostatky, kde inšpektori SOI opatrením na mieste v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 128/2002 Z. z. zakázali **ponuku 16 714¹ druhov** výrobkov do vykonania nápravy, alebo odstránenia zistených nedostatkov. Predávajúci si neplnili svoju povinnosť v zmysle §13a ods. 2 písm. a) zákona č.725/2004 Z. z. preukázať orgánu dohľadu nad trhom, že predávané alebo ponúkané diskové kolesá majú udelené typové schválenie, typové schválenie ES alebo správu o homologizácii typu a sú opatrené značkou typového schválenia, typového schválenia ES alebo homologizačnou značkou.

Jednému internetovému predajcovi bola zakázaná celá ponuka nechválených diskových kolies, podnikateľsky subjekt následne zrušil webovú stránku.

Súčasťou kontrolnej akcie bola aj kontrola dodržiavania podmienok predaja vyplývajúcich zo všeobecne záväzných predpisov, ktorých výsledky sú uvedené v tabuľke č. 2.

V 6 prevádzkových jednotkách nebola uvedená informácia o alternatívnom riešení sporov, predajné ceny chýbali v troch PJ, na 16 druhoch výrobkov, v dvoch PJ, chýbajúce jednotkové ceny na 24 druhoch výrobkov a chýbajúci návod na údržbu v štátnom jazyku pri dvoch druhoch výrobkov.

¹ Konečné číslo neodzrkadľuje reálny stav, keďže v mnohých prípadoch sa pri kontrolách typy diskových kolies opakovali.

Tabuľka č.2 porušenie všeobecne záväzných povinností

Porušenie všeobecne záväzných povinností	Počet PJ
spolu:	19 PJ
z toho:	
- označenie PJ	1 PJ
- reklamačný poriadok	2 PJ
- úplnosť dokladu o kúpe	2 PJ
- zákaz fajčiť	1 PJ
iné	11 PJ

Overenie bezpečnosti

Pri kontrolách bolo celkom odobratých 6 druhov diskových kolies z ľahkých zliatin z toho:

- 3 druhy mali označenie nemeckej schvaľovacej autority – KBA,
- 1 druh mal KBA a súčasne vydané aj typové schválenie komponentu v zmysle zákona č.725/2004 Z. z.,
- 3 druhy boli bez akéhokoľvek označenia a schválenia.

Odobraté vzorky boli akreditovanou skúšobnou TUV SUD Czech podrobené skúšaniam na ohyb počas otáčania a nárazovej skúške v zmysle predpisu EHK OSN č. 124., všetky skúšané diskové kolesá vyhoveli týmto požiadavkám.

Záver

Účelom kontrolnej akcie bolo zmonitorovať súčasný stav dodržiavania legislatívy a overiť bezpečnosť diskových kolies skúšaním v akreditovanom laboratóriu podľa požiadaviek EHK OSN č. 124. Negatívne zistenia v oblasti plnenia legislatívnych požiadaviek potvrdili účelnosť a opodstatnenosť kontroly.

Vo všetkých kontrolovaných prevádzkach, v ktorých boli zistené nedostatky, inšpektori SOI uložili záväzné pokyny na ich odstránenie. V záujme dôslednej ochrany spotrebiteľa bol do vykonania nápravy zakázaný predaj a použitie všetkých zistených nehomologizovaných, typovo neschválených diskových kolies prípadne s chybami ich značenia, či nepredloženia príslušnej technickej dokumentácie.

Kontroly preukázali nepriaznivý trend ponuky diskových kolies v e-shopoch, kde ich predajcovia deklarujú ako výrobky ktoré nie sú určené na použitie v cestnej premávke na pozemných komunikáciách SR, ale ako výrobky určené na použitie mimo cestnej premávky, alebo dekoratívne výrobky. Predávajúci sa takýmto spôsobom pokúšajú zbaviť zodpovednosti a legislatívnych povinností pri predaji diskových kolies v zmysle zákona č. 725/2004 Z. z.. Pri obstarávaní diskových kolies jednou z podmienok ich kúpy je presná špecifikácia typu vozidla, ktoré je určené na prevádzku v premávke na pozemných komunikáciách. Preto je možné predpokladať rozumné správanie spotrebiteľov, že po zakúpení ich budú používať výlučne v cestnej premávke.

Zarážajúcim zistením je fakt, že všetci desiaty internetoví predajcovia nedodrжали povinnosti v zmysle zákona č. 725/2004 Z. z. v oblasti sprístupňovania na trhu systému, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky. Na základe uvedeného je nevyhnutné venovať zvýšenú pozornosť týmto predajcom ktorí ponúkajú neschválené diskové kolesá.

Výsledky potvrdili aj priaznivý trend v porovnaní s prechádzajúcim obdobím, keď hospodárske subjekty ponúkajúce diskové kolesá vo zvýšenej miere požiadali MDV SR o typové schválenie komponentu. Vzhľadom na vyššie uvedený trend je možné v budúcnosti očakávať priaznivejšie výsledky pri kontrolách takéhoto zamerania

Početnosť a charakter negatívnych zistení predurčujú, že SOI sa bude kontrole diskových kolies venovať aj v nasledujúcom období vrátane overovania ich bezpečnosti v akreditovaných laboratóriách.